

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 6. kesäkuuta 2023
(OR. en)

9367/23

Toimielinten välinen asia:
2023/0161(NLE)

ECOFIN 435
FIN 528
UEM 99

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia:	NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS Viron elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä 29 päivänä lokakuuta 2021 annetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen muuttamisesta
-------	--

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS,

annettu ... päivänä ...kuuta ...,

**Viron elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä 29 päivänä
lokakuuta 2021 annetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen muuttamisesta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta 12 päivänä helmikuuta 2021
annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241¹ ja erityisesti sen 20 artiklan
1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

¹ EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17.

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Viron toimitettua kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelmansa 18 päivänä kesäkuuta 2021 komissio esitti neuvostolle myönteisen arvionsa. Neuvosto hyväksyi 29 päivänä lokakuuta 2021 myönteisen arvion täytäntöönpanopäätöksellä, jäljempänä 'lokakuun 29 päivänä 2021 annettu neuvoston täytäntöönpanopäätös'¹.
- (2) Asetuksen (EU) 2021/241 11 artiklan 2 kohdan mukaan kunkin jäsenvaltion enimmäisrahoitusosuutta rahoitustukeen, jota ei makseta takaisin, olisi päivitettävä 30 päivään kesäkuuta 2022 mennessä kyseisessä kohdassa säädetyn menetelmän mukaisesti. Komissio esitti 30 päivänä kesäkuuta 2022 kyseisen päivityksen tulokset Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
- (3) Viro toimitti 9 päivänä maaliskuuta 2023 komissiolle muutetun kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman, johon sisältyy asetuksen (EU) 2021/241 21 c artiklan mukainen REPowerEU-luku.
- (4) Muutetussa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa otetaan asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 2 kohdan mukaisesti huomioon myös päivitetty enimmäisrahoitusosuus, ja siihen sisältyy asetuksen (EU) 2021/241 21 artiklan 1 kohdan mukaisesti komissiolle esitetty perusteltu pyyntö lokakuun 29 päivänä 2021 annetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen muuttamiseksi, koska elpymis- ja palautumissuunnitelmaa ei objektiivisten olosuhteiden vuoksi voida kaikilta osin enää toteuttaa. Viron esittämät muutokset elpymis- ja palautumissuunnitelmaan koskevat 22:ta toimenpidettä.

¹ Katso asiakirjat ST 12532/21 INIT ja ST 12532/21 ADD 1 osoitteessa <http://register.consilium.europa.eu>.

- (5) Neuvosto antoi Virolle 12 päivänä heinäkuuta 2022 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä suosituksia. Neuvosto suositti erityisesti, että Viro laajentaisi vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutokseen sekä energiavarmuuteen liittyviä julkisia investointejaan muun muassa hyödyntämällä asetuksella (EU) 2021/241 perustettua elpymis- ja palautumistukivälinettä, jäljempänä 'tukiväline', REPowerEU-välinettä ja muita EU:n rahastoja. Neuvosto suositti myös, että sosiaalista suojelua vahvistettaisiin muun muassa laajentamalla työttömyysetuuksien kattavuutta erityisesti niiden osalta, jotka tekevät pätkätöitä tai ovat epätyypillisissä työsuhteissa. Se myös kehotti kohtuullistamaan pitkäaikaishoidon hintaa ja parantamaan sen laatua erityisesti varmistamalla kestävä rahoitus ja integroimalla sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut. Lisäksi neuvosto suositti, että Viro vähentäisi yleistä riippuvuutta fossiilisista polttoaineista ja monipuolistaisi fossiilisten polttoaineiden tuontia nopeuttamalla uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa muun muassa virtaviivaistamalla edelleen lupamenettelyjä, varmistamalla riittävän kapasiteetin yhteenliitetyille verkoille ja vahvistamalla maan omaa sähköverkkoa. Neuvosto suositti, että Viro parantaisi energiatehokkuutta, myös rakennuksissa, energiankulutuksen pienentämiseksi. Lisäksi neuvosto kehotti Viroa tehostamaan toimia liikennejärjestelmän kestävyysparantamiseksi muun muassa sähköistämällä rautatieverkkoa ja lisäämällä kannustimia kestävä ja vähemmän saastuttava liikenteen edistämiseksi, mukaan lukien tieliikenteen ajoneuvokannan uudistaminen. Arvioituaan edistymistä vuosien 2019, 2020 ja 2021 maakohdista suosittelun täytäntöönpanossa siinä vaiheessa, kun muutettu kansallinen elpymis- ja palautumissuunnitelma toimitettiin, komissio katsoo, että sosiaalisen suojelun vahvistamista koskevan suosituksen suhteen on edistytty jonkin verran. Fossiilisia polttoaineita koskevan yleisen riippuvuuden vähentämistä koskevan suosituksen suhteen on edistytty vain vähän.

- (6) Ennen muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman toimittamista oli toteutettu kansallisen lainsäädännön mukaisesti alue- ja paikallisviranomaisten, työmarkkinaosapuolten, kansalaisyhteiskunnan järjestöjen, nuorisojärjestöjen ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kuulemisprosessi. Kuulemisten tiivistelmä toimitettiin yhdessä muutetun kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman kanssa. Komissio on asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan mukaisesti arvioinut muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman merkityksellisyyttä, vaikuttavuutta, tehokkuutta ja johdonmukaisuutta kyseisen asetuksen liitteessä V esitettyjen arviointia koskevien suuntaviivojen mukaisesti.

Asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 2 kohtaan perustuvat päivitykset

- (7) Viron toimittamassa muutetussa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa poistetaan kolme toimenpidettä päivitetyn enimmäisrahoitusosuuden huomioon ottamiseksi. Viro on selittänyt, että koska Viron enimmäisrahoitusosuus laski 969 299 213 eurosta¹ 863 271 631 euroon², kaikkien Viron alkuperäisen elpymis- ja palautumissuunnitelman toimenpiteiden rahoittaminen ei ole enää mahdollista. Viro on selittänyt, että tietyt toimenpiteet olisi poistettava määrärahojen vähenemisen vuoksi ja kun otetaan huomioon kustannusten nousu ja toimitusketjun häiriöt, jotka vaikuttavat kyseisten toimenpiteiden täytäntöönpanoon.

¹ Tämä määrä vastaa määrärahoja, joista on vähennetty Viron suhteellinen osuus asetuksen (EU) 2021/241 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista menoista, mainitun asetuksen 11 artiklassa säädetyn menetelmän mukaisesti laskettuna.

² Tämä määrä vastaa määrärahoja, joista on vähennetty Viron suhteellinen osuus asetuksen (EU) 2021/241 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista menoista, mainitun asetuksen 11 artiklassa säädetyn menetelmän mukaisesti laskettuna.

- (8) Muutettuun elpymis- ja palautumissuunnitelmaan ei enää sisälly tiettyjä komponentteihin 5 (kestävä liikenne) ja 6 (terveydenhuolto ja sosiaalinen suojele) sisältyneitä toimenpiteitä. Tämä koskee toimenpidettä 5.2 (investoinnit: Tallinnasta länteen, Rohukülaan suuntautuvan rautatielinjan uuden osuuden rakentaminen), toimenpidettä 5.3 (investointi: Rail Baltic -yhteisterminaalien rakentaminen Tallinnaan) ja toimenpidettä 6.5 (investoinnit: Monikäyttöisten lääkinthelikoptereiden valmiuksien kehittäminen). Toimenpide 5.2 koostuu osuuden rakentamisesta Tallinnan ja Rohukülan väliselle itä-länsisuuntaiselle rautatielle. Toimenpide 5.3 koostuu Rail Baltic -yhteisterminaalien rakentamisesta Tallinnaan, mikä on osa Euroopan laajuisten liikenneverkkojen (TEN-T) Pohjanmeri-Itämeri-käytävään kuuluvaa kokonaan uutta rautatieinfrastruktuurihanketta. Toimenpide 6.5 koostuu kahden monikäyttöisen lääkinthelikopterin, lisälaitteiden ja huoltotarvikkeiden hankkimisesta, helikoptereiden käytön edellyttämän henkilöstön alustavasta koulutuksesta sekä laskeutumispaikkojen rakentamisesta ensiapukeskuksiin. Näiden toimenpiteiden ja niihin liittyvien välitavoitteiden ja tavoitteiden kuvaus olisi sen vuoksi poistettava lokakuun 29 päivänä 2021 annetusta neuvoston täytäntöönpanopäätöksestä.

Asetuksen (EU) 2021/241 21 artiklaan perustuvat muutokset

- (9) Muutokset, joita Viro on esittänyt elpymis- ja palautumissuunnitelmaan objektiivisten olosuhteiden vuoksi, koskevat 19:ää toimenpidettä.

- (10) Viro on selittänyt, että kahta toimenpidettä ei voida enää toteuttaa Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan vaikutusten vuoksi. Sodan vuoksi päätettiin lisätä bunkkeri (maanalainen kerros) sairaalaan, joka oli tarkoitus rakentaa toimenpiteen 6.2 (investoinnit: Pohjois-Viron lääketieteellisen kampuksen perustaminen) puitteissa. Tällainen lisärakentaminen lisäisi kustannuksia entisestään niiden kustannusten lisäksi, jotka johtuvat korkeasta inflaatiosta ja toimitusketjujen häiriöistä, ja viivästyttäisi rakennustöitä vuoden 2026 jälkeiseen aikaan. Tämän vuoksi myös Pohjois-Viron lääketieteellisen kampuksen perustamisesta luovutaan. Tämä koskee toimenpiteen 6.2 (investoinnit: Pohjois-Viron lääketieteellisen kampuksen perustaminen) välitavoitteita ja tavoitteita, joiden järjestysnumerot ovat 99–105. Viro on lisäksi selittänyt, että komponentin 6 (terveydenhuolto ja sosiaalinen suojelu) toimenpiteen 6.1 (uudistus: Kattava muutos terveydenhuollon järjestämisessä Virossa) välitavoitteen 94 nimeä oli muokattava, koska Pohjois-Viron lääketieteellisen kampuksen perustamisesta luopumisen myötä asiaa koskevaa lainsäädäntöä ei ole enää tarpeen muuttaa kampuksen sisällyttämiseksi sairaaloiden luetteloon. Viro on myös selittänyt, että kaikkia komponentin 6 (terveydenhuolto ja sosiaalinen suojelu) toimenpiteen 6.1 (uudistus: Kattava muutos terveydenhuollon järjestämisessä Virossa) välitavoitteen 96 osatekijöitä ei voida saavuttaa alkuperäisessä määräajassa. Viivästys johtuu tarpeesta asettaa etusijalle lainsäädäntötyö ja ohjeiden antaminen sairaanhoitajille, jotka tukivat Ukrainasta tulevia pakolaisia, ja se koskee vain uuden korvausjärjestelmän perustamista sairaanhoitajille.

Tämä viivästys ei koske muutoksia lääkäreiden ja farmaseuttien korvausjärjestelmään. Sen vuoksi välitavoite 96 on jaettu kahdeksi välitavoitteeksi ja korvausjärjestelmän perustaminen sairaanhoitajille on lykätty vuoden 2024 toiselle neljännekselle. Tällä perusteella Viro on pyytänyt että kahta toimenpiteen 6.1 välitavoitetta muutetaan ja että edellä mainitut välitavoitteet ja tavoitteet poistetaan toimenpiteestä 6.2. Lokakuun 29 päivänä 2021 annettu neuvoston täytäntöönpanopäätös olisi muutettava vastaavasti.

- (11) Viro on selittänyt, että kolmea toimenpidettä ei voida enää toteuttaa alkuperäisessä elpymis- ja palautumissuunnitelmassa arvioituilla kustannuksilla, koska korkea inflaatio ja toimitusketjun häiriöt ovat kasvattaneet toimenpiteiden arvioituja kustannuksia huomattavasti. Inflaatio oli korkea koko vuoden 2022 ajan ja korkeimmillaan elokuussa 2022, jolloin yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi oli 25,2 prosenttia korkeampi kuin elokuussa 2021. Korkea inflaatio johtuu pääasiassa energian hinnoista, jotka ovat nousseet erityisesti Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan vuoksi. Myös muut hinnat ovat kuitenkin nousseet nopeasti. Esimerkiksi rakennushintojen nousu kiihtyi merkittävästi vuonna 2021 pääasiassa rakennusmateriaalien toimitushäiriöiden vuoksi, ja hintojen nousu kiihtyi entisestään vuoden 2022 ensimmäisillä neljänneksillä Venäjän Ukrainaa vastaan käymään hyökkäyssotaan liittyvän rakennusmateriaali- ja työvoimapulan vuoksi. Viron mukaan tämä on tehnyt mahdottomaksi hankkia tiettyjä alkuperäiseen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyneitä laajamittaisia investointeja vuonna 2020 ennakoituilla hinnoilla.

Tämä koskee komponentin 4 (Energia ja energiatehokkuus) toimenpiteen 4.5 (investoinnit: Ohjelma sähköverkon vahvistamiseksi uusiutuvan energian tuotantokapasiteetin lisäämiseksi ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi (kuten suojautuminen myrskyiltä)) välitavoitteita ja tavoitteita 74 ja 75, toimenpiteen 4.6 (investoinnit: Teollisuuden energiantuotannon edistämistä koskeva ohjelma) välitavoitteita ja tavoitteita 76 ja 77 sekä toimenpiteen 4.7 (investoinnit: Energian varastointia koskeva pilottiohjelma) välitavoitteita ja tavoitteita 78 ja 79. Siksi Viro on sen sijaan, että se olisi alentanut vastaavien tavoitteiden päämääriä verrattuna alkuperäiseen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan, säilyttänyt kyseiset toimenpiteet elpymis- ja palautumissuunnitelmassa kompensoimalla niiden arvioitua suuremmat kustannukset muilla resursseilla, joita on vapautunut muiden toimenpiteiden poistamisesta asetuksen (EU) 2021/241 21 artiklan mukaisesti. Näiden toimenpiteiden ja niihin liittyvien välitavoitteiden ja tavoitteiden kuvaus säilyy ennallaan.

- (12) Viro on selittänyt, että yhtä toimenpidettä ei voida enää toteuttaa alkuperäisessä elpymis- ja palautumissuunnitelmassa arvioidussa määräajassa ja siinä arvioiduilla kustannuksilla, koska korkea inflaatio ja toimitusketjun häiriöt ovat aiheuttaneet viivästyksiä rakennustöissä ja kasvattaneet toimenpiteen kustannuksia huomattavasti. Tämä koskee komponentin 5 (Kestävä liikenne) toimenpiteen 5.4 (investoinnit: Tallinnan vanhan sataman raitiovaunulinjan rakentaminen) tavoitetta 91. Tällä perusteella Viro on pyytänyt, että täytäntöönpanoaikataulua pidennetään ja että tämän toimenpiteen hinnankorotusten kattamiseen käytetään resursseja, joita on vapautunut muiden tavoitteiden poistamisesta asetuksen (EU) 2021/241 21 artiklan mukaisesti. Lokakuun 29 päivänä 2021 annettu neuvoston täytäntöönpanopäätös olisi muutettava vastaavasti.

- (13) Viro on selittänyt, että kahta toimenpidettä ei voida enää toteuttaa palkkakustannusten merkittävän nousun ja tietotekniikka-alan työvoimapulan vuoksi. Tämä koskee komponentin 1 (Yritysten digitalisaatio) toimenpiteen 1.2 (investoinnit: Sähköisen rakentamisen kehittäminen) tavoitetta 6 ja toimenpiteen 1.3 (investoinnit: Digitaalisten rahtikirjapalvelujen kehittäminen) tavoitteita 8 ja 9. Tämän vuoksi Viro on pyytänyt, että näiden kahden toimenpiteen vastaavia tavoitteita supistetaan verrattuna alkuperäiseen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan. Lokakuun 29 päivänä 2021 annettu neuvoston täytäntöönpanopäätös olisi muutettava vastaavasti.
- (14) Viro on selittänyt, että neljää toimenpidettä ei voida enää toteuttaa, koska toimitusketjun häiriöt, odottamattomat ongelmat sekä hankintojen ja menettelyjen viivästymiset ovat viivästyttäneet toimenpiteiden täytäntöönpanoa. Tämä koskee komponentin 3 (Digitaalinen tila) toimenpiteen 3.8 (investoinnit: Erittäin suuren kapasiteetin laajakaistaverkkojen rakentaminen) tavoitetta 61. Tällä perusteella Viro on pyytänyt, että tämän tavoitteen täytäntöönpanoaikataulua pidennetään. Yhden investoinnin tapauksessa Viro on edellä mainittujen syiden lisäksi selittänyt, että komponentin 2 (Vihreän siirtymän nopeuttaminen yrityksissä) toimenpiteen 2.7 (investoinnit: Luodaan mahdollisuuksia uusiutuviin energialähteisiin perustuvien vihreän vedyn teknologioiden käyttöönotolle) välitavoitetta 42 ei voida enää saavuttaa määräajassa, koska Viron on laadittava ehdotuspyyntönsä uudelleen niiden yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen¹ muutosten lopullisen sisällön perusteella, jotka hyväksyttiin sen jälkeen, kun Viro oli laatinut alkuperäisen ehdotuspyyntönsä.

¹ Komission asetus (EU) No 651/2014, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2014, tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (EUVL L 187, 26.6.2014, s. 1).

Tällä perusteella Viro on pyytänyt, että tämän välitavoitteen täytäntöönpanoaikataulua pidennetään. Yhden uudistuksen ja yhden investoinnin tapauksessa hallinnollinen työnkulku on häiriintynyt edellä mainittujen syiden lisäksi sen vuoksi, että on ollut tarpeen integroida nopeasti Ukrainan sotaa pakenevat ihmiset. Tämä koskee komponentin 1 (Yritysten digitalisaatio) toimenpiteen 1.4 (uudistus: Osaamisen uudistaminen yritysten digitalisaatiota varten) tavoitetta 14 ja komponentin 2 (Vihreän siirtymän nopeuttaminen yrityksissä) toimenpiteen 2.2 (investoinnit: Vihreät taidot yritysten vihreän siirtymän tukemiseksi) tavoitetta 26. Tästä syystä Viro on pyytänyt, että näiden kahden tavoitteen täytäntöönpanoaikataulua pidennetään ja että toimenpiteeseen 1.4 liittyvän koulutustoimien rekisteröintiin tarkoitetun tietoteknisen alustan nimi muutetaan. Lokakuun 29 päivänä 2021 annettu neuvoston täytäntöönpanopäätös olisi muutettava vastaavasti.

- (15) Viro on lisäksi pyytänyt, että loput resurssit, jotka ovat vapautuneet, kun toimenpiteitä on poistettu asetuksen (EU) 2021/241 21 artiklan mukaisesti, käytetään kahden toimenpiteen tavoitetason nostamiseen ja että viisi uutta toimenpidettä sisällytetään muutettuun elpymis- ja palautumissuunnitelmaan. Yhdessä tapauksessa tavoitetason nostaminen tapahtuu tavoitteita kasvattamalla. Tämä koskee komponentin 2 (Vihreän siirtymän nopeuttaminen yrityksissä) toimenpiteen 2.5 (investoinnit: Resurssitehokkaan vihreän teknologian käyttöönotto) tavoitteita 35 ja 36. Tällä perusteella Viro on pyytänyt, että edellä mainittuja tavoitteita kasvatetaan. Toisessa tapauksessa tavoitetason nostaminen tapahtuu lisäämällä suunnitelmaan uusi tavoite. Tämä koskee komponentin 4 (Energia ja energiatehokkuus) toimenpiteen 4.3 (investoinnit: Tuki pienten asuinrakennusten kunnostamiseen) tavoitetta 69a.

Tällä perusteella Viro on pyytänyt, että näiden toimenpiteiden tavoite lisätään elpymis- ja palautumissuunnitelmaan. Viiden uuden toimenpiteen lisääminen koskee komponentin 2 (Vihreän siirtymän nopeuttaminen yrityksissä) toimenpiteen 2.8 (investoinnit: Toimitusvarmuusinvestointien tukeminen) välitavoitteita ja tavoitteita 43a, 43b ja 43c, komponentin 4 (Energia ja energiatehokkuus) toimenpiteen 4.8 (investoinnit: Merituulipuistojen kehittämisen tehostaminen) välitavoitteita 80a, 80b ja 80c, komponentin 5 (Kestävä liikenne) toimenpiteen 5.2.a (investoinnit: Monikäyttöinen työalus) välitavoitteita ja tavoitteita 84a ja 85a, ja toimenpiteen 5.3.a (investoinnit: Rail Baltic - maasiltojen rakentaminen) välitavoitteita ja tavoitteita 86a ja 87a, ja komponentin 6 (Terveystenhuolto ja sosiaalinen suojelu) toimenpiteen 6.2.a (TERVIKUMin rakentaminen) välitavoitteita ja tavoitteita 99a ja 100a. Tällä perusteella Viro on pyytänyt, että elpymis- ja palautumissuunnitelmaan lisätään näiden viiden toimenpiteen välitavoitteet ja tavoitteet. Lokakuun 29 päivänä 2021 annettu neuvoston täytäntöönpanopäätös olisi muutettava vastaavasti.

- (16) Komissio katsoo, että päivittäminen asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 2 kohdan nojalla ja muuttaminen saman asetuksen 21 artiklan 2 kohdan nojalla on Viron esittämien perustelujen nojalla aiheellista.

Virheiden korjaaminen

- (17) Lokakuun 29 päivänä 2021 annetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen tekstissä on huomattu virhe, joka vaikuttaa yhden toimenpiteen kahteen tavoitteeseen. Lokakuun 29 päivänä 2021 annettu neuvoston täytäntöönpanopäätös olisi muutettava, jotta korjataan tämä virhe, joka ei vastaa komissiolle 18 päivänä kesäkuuta 2021 toimitetun elpymis- ja palautumissuunnitelman sisältöä sellaisena kuin komissio ja Viro ovat sen hyväksyneet. Tämä virhe liittyy komponentin 2 (Vihreän siirtymän nopeuttaminen yrityksissä) toimenpiteen 2.6 (investoinnit: Vihreä rahasto) tavoitteisiin 39 ja 40. Nämä korjaukset eivät vaikuta kyseisen toimenpiteen täytäntöönpanoon.

Asetuksen (EU) 2021/241 21 c artiklaan perustuva REPowerEU-luku

- (18) REPowerEU-lukuun sisältyy yksi laajennettu uudistus ja kaksi uutta investointia. Uudistuksella 8.1 pyritään helpottamaan uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa. Uudistus perustuu uudistukseen 4.4, ja siinä yksilöidään erityisesti tuulivoiman käyttöönottoon soveltuvia alueita, virtaviivaistetaan uusiutuvan energian hankkeiden lupapuitteita etenkin tuulivoiman osalta ja lisätään lupaviranomaisten valmiuksia. Investoinnin 8.2 tarkoituksena on kasvattaa sähköjakeluverkon kapasiteettia, jotta voidaan parantaa uusiutuvan energian tuotantolaitosten pääsyä verkkoon. Investoinnilla 8.3 on kaksi tavoitetta. Ensinnäkin sillä pyritään luomaan tarvittavat sääntelylliset, organisatoriset ja taloudelliset edellytykset kestävän biokaasun ja kestävän biometaanin tuotannon ja käytön lisäämiselle.

Toiseksi investoinnilla 8.3 pyritään kasvattamaan kestävän biometaanin asennettua tuotantokapasiteettia. Uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoon liittyvien REPowerEU-toimenpiteiden odotetaan helpottavan energiapulaa ja siten pienentävän energian korkeisiin hintoihin liittyvää riskiä. Tämän pitäisi hyödyttää kaikkia kuluttajia, mukaan lukien kaikkein heikoimmassa asemassa olevat. Viro on myös raportoinut käyttävänsä kansallisen talousarvion varoja rahoittaakseen energiaköyhyyteen liittyviä kohdennettuja toimenpiteitä.

- (19) Komissio on arvioinut muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman, mukaan lukien REPowerEU-luku, asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdassa vahvistettujen arviointikriteerien perusteella.

Kaikkia kuutta pilaria tukeva tasapainoinen ratkaisu

- (20) Muutettu elpymis- ja palautumissuunnitelma, mukaan lukien REPowerEU-luku, tarjoaa suuressa määrin (luokitus A) asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan a alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.1 mukaisesti kattavan ja riittävän tasapainoisen taloudelliseen ja sosiaaliseen tilanteeseen kohdistuvan ratkaisun, joka tukee asianmukaisesti kaikkia kyseisen asetuksen 3 artiklassa tarkoitettuja kuutta pilaria, ottaen huomioon asianomaisen jäsenvaltion erityishaasteet ja sille osoitetut määrärahat.

- (21) Komissio katsoo, että elpymis- ja palautumissuunnitelman muuttaminen vaikuttaa yhdessä REPowerEU-luvun kanssa ainoastaan arvioon siitä, miten elpymis- ja palautumissuunnitelma vaikuttaa vihreää siirtymää koskevaan ensimmäiseen pilariin. Muiden pilarien osalta elpymis- ja palautumissuunnitelmaan ehdotettujen muutosten luonne ja laajuus eivät vaikuta aiempaan arviointiin elpymis- ja palautumissuunnitelmasta, joka on suurelta osin kattava ja riittävän tasapainoinen vastaus taloudelliseen ja sosiaaliseen tilanteeseen, ja sen asianmukaiseen vaikutukseen asetuksen (EU) 2021/241 3 artiklassa tarkoitettuihin kuuteen pilariin. Muutoksella vahvistetaan edelleen maan terveydenhuoltoa ja taloudellista, sosiaalista ja institutionaalista palautumiskykyä viidennessä pilarissa kuvatulla tavalla. Erityisesti Pohjois-Viron lääketieteellisen kampuksen korvaaminen TERVIKUMilla parantaa osaltaan Viron terveydenhuoltojärjestelmän palautumiskykyä ja saavutettavuutta. Kestävää liikennettä koskevan komponentin osalta uusilla toimenpiteillä, kuten Rail Baltic -maasiltojen ja monikäyttöisen työaluksen rakentamisella, edistetään edelleen siirtymistä kestävämpään liikenteeseen vihreän siirtymän pilarin puitteissa ja liikenneyhteyksien parantamista sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta koskevan neljännen pilarin puitteissa samaan tapaan kuin edellisillä toimenpiteillä, jotka koskivat Rail Baltic -yhteisterminaalien rakentamista ja osuuden rakentamista Tallinnan ja Rohukülan väliselle itä-länsisuuntaiselle rautatielle.
- (22) Ensimmäisen pilarin osalta Viron muutettuun elpymis- ja palautumissuunnitelmaan ja REPowerEU-lukuun sisältyy lisätoimenpiteitä, joilla vastataan vihreisiin haasteisiin, erityisesti komponenttien 2 (Vihreän siirtymän nopeuttaminen yrityksissä), 4 (Energia ja energiatehokkuus), 5 (Kestävä liikenne) ja 8 (REPowerEU-luku) puitteissa.

- (23) Vihreään siirtymään liittyviä haasteita käsitellään komponentin 2 uudessa investoinnissa 2.8, jonka tavoitteena on tukea teollisuusyritysten siirtymistä fossiilisesta energiasta vaihtoehtoihin energialähteisiin. Tukikelpoisia vaihtoehtoisia energialähteitä ovat tuuli- ja aurinkovoima, kestävä biokaasu ja geoterminen energia sekä sähköistäminen ja liittäminen tehokkaisiin kaukolämpöjärjestelmiin. Polttoaineen vaihtamisella on myönteinen vaikutus ilmastonmuutoksen hillitsemiseen, energiavarmuuteen ja energian kohtuuhintaisuuteen.
- (24) Merkittävä vaikutus tässä on komponentin 4 toimenpiteellä, jolla pyritään vauhdittamaan meritulipuistojen kehittämistä ja joka edistää uusiutuvien energialähteiden kehittämistä ja kasvattaa siten uusiutuvan energian osuutta Viron energialähteiden yhdistelmässä. Uusien uusiutuvan energian tuotantolaitosten rakentaminen auttaa siirtymään ilmastoneutraaliin energiantuotantoon ja vähentämään riippuvuutta fossiilisista polttoaineista.
- (25) Komponentin 5 uusilla kestävän liikenteen toimenpiteillä edistetään vihreämpien liikennemuotojen kehittämistä ja ilmastoystävällisten liikennemuotojen osuuden lisäämistä pääasiassa rautatie- ja meriliikenteen avulla. Viiden Rail Baltic -maasilan rakentaminen edistää uuden sähköistetyn rautatieyhteyden kehittämistä, kun taas uusi vähäpäästöinen monikäyttöinen alus edistää, muiden käyttötarkoitusten ohella, biologisen monimuotoisuuden suojelua. Nämä investoinnit auttavat Viroa tukemaan siirtymistä ilmastoystävällisempiin liikennemuotoihin ja edistämään liikennealan päästöjen vähentämistä pitkällä aikavälillä.

- (26) REPowerEU-luvun toimenpiteillä edistetään vuoteen 2030 ulottuvia unionin ilmastotavoitteita ja EU:n vuodelle 2050 asettamaa ilmastoneutraaliustavoitetta, sillä ne kannustavat uusiutuvan energian käyttöönottoon. Tarkemmin sanottuna Viro aikoo komponentin 8 puitteissa toteuttaa toimenpiteitä, joilla helpotetaan uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa, lisätään uusiutuvan energian tuotannon pääsyä sähköjakeluverkkoon ja lisätään kestävän biometaanin tuotantoa ja käyttöönottoa. Neljän viidestä muutettuun elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvästä uudesta toimenpiteestä ja REPowerEU-luvun kaikkien kolmen toimenpiteen odotetaan edistävän merkittävästi vihreää siirtymää, luonnon monimuotoisuus mukaan lukien, tai vastaavan siitä johtuviin haasteisiin.

Vastaaminen kaikkiin tai merkittävään osaan maakohtaisissa suosituksissa yksilöidyistä haasteista

- (27) On odotettavissa, että muutettu elpymis- ja palautumissuunnitelma, mukaan lukien REPowerEU-luku, auttaa asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.2 mukaisesti vastaamaan tuloksellisesti kaikkiin (luokitus A) Virolle osoitetuissa asiaankuuluvissa maakohtaisissa suosituksissa, mukaan lukien julkista taloutta koskevat näkökohdat, tai muissa komission talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä virallisesti antamissa asiaankuuluvissa asiakirjoissa yksilöityihin haasteisiin tai merkittävään osaan niistä. Muutetussa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa otetaan erityisesti huomioon vuonna 2022 annettu energiaan liittyvä maakohtainen suositus.

- (28) Muutettuun elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy laaja joukko toisiaan vahvistavia uudistuksia ja investointeja, jotka auttavat vastaamaan vaikuttavalla tavalla kaikkiin tai merkittävään osaan neuvoston Virolle talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä vuonna 2022 antamissa maakohtaisissa suosituksissa esitetyistä taloudellisista ja sosiaalisista haasteista. Erityisesti energian osalta neuvosto suositti vähentämään yleistä riippuvuutta fossiilisista polttoaineista ja monipuolistamaan fossiilisten polttoaineiden tuontia nopeuttamalla uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa, myös virtaviivaistamalla edelleen lupamenettelyjä, varmistamalla riittävä kapasiteetti yhteenliitetyille verkoille ja vahvistamalla maan omaa sähköverkkoa. Uusilla investoinneilla ja uudistuksilla pyritään lisäämään energiavarmuutta, helpottamaan merituulivoiman käyttöönottoa, lisäämään jakeluverkon kapasiteettia, virtaviivaistamaan uusiutuvan energian hankkeiden lupamenettelyjä ja edistämään kestävän biometaanin tuotantoa ja käyttöä. Tämän myötä toimenpiteiden pitäisi auttaa vähentämään yleistä riippuvuutta fossiilisista polttoaineista nopeuttamalla uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa, kuten Virolle vuoden 2022 maakohtaisissa suosituksissa suositeltiin. Muutetussa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa on myös nostettu tavoitetasoa korkeampien tavoitteiden saavuttamiseksi investoitaessa pienten asuinrakennusten kunnostamiseen ja otettaessa käyttöön resurssitehokasta vihreää teknologiaa vuonna 2022 annetun maakohtaisen suosituksen mukaisesti. Viro on myös vastannut haasteisiin, jotka liittyvät fossiilisten polttoaineiden tuonnin monipuolistamiseen ja yhteenliitettyjen verkkojen riittävän kapasiteetin varmistamiseen, myös ilman elpymis- ja palautumissuunnitelmasta saatavia varoja. Fossiilisten polttoaineiden tuonnin monipuolistamisen osalta Viro on toimiensa ansiosta onnistunut lopettamaan venäläisen kaasun ostamisen tekemällä yhteistyötä esimerkiksi Suomen kanssa kelluvan varastointi- ja kaasutusyksikön ottamiseksi käyttöön.

Yhteenliitettyjen verkkojen kapasiteetin osalta Viro jatkaa toimiaan sähköverkkonsa synkronoimiseksi EU:n sähköverkon kanssa. Liikennejärjestelmän kestävyyttä parannetaan investoinneilla Rail Baltic -maasiltoihin ja monikäyttöiseen alukseen vuonna 2022 annetun matalapäästöistä liikennettä koskevan maakohtaisen suosituksen mukaisesti.

TERVIKUMin (uusi terveyskeskus Viljandin kaupungissa) rakentaminen edistää terveys- ja sosiaalipalvelujen tarjoamista yhdenmetyllä tavalla. Tämä auttaa vastaamaan maakohtaiseen suositukseen, joka koskee terveys- ja sosiaalipalvelujen tarjonnan parantamista yhdenmetyllä tavalla.

- (29) Elpymis- ja palautumissuunnitelma tarjoaa perustan sosiaali- ja terveydenhuoltoalan lisä uudistuksille, joilla voidaan puuttua terveydenhuollon työvoimapulaan, parantaa pitkäaikaishoidon laatua ja saatavuutta kaikille hoitoa tarvitseville ihmisille, laajentaa työttömyysetuuksien kattavuutta ja kaventaa sukupuolten palkkaeroa erityisesti lisäämällä palkkojen läpinäkyvyyttä. Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvät toimenpiteet, joilla edistetään siirtymistä vähähiiliseen talouteen, liittyvät lähinnä investointeihin. Uudistusten osalta todettakoon, että konkreettiset toimet öljyliuskeen käytöstä luopumiseksi asteittain on tarkoitus vahvistaa energia-alan kansallisessa kehityssuunnitelmassa vasta vuoden 2025 lopulla.

- (30) Suositusten, jotka liittyvät sen varmistamiseen, että kansallisesti rahoitettujen juoksevien menojen kasvu on kaiken kaikkiaan neutraalin finanssipolitiikan virityksen mukaista, kun otetaan huomioon jatkuva tilapäinen ja kohdennettu tuki niille kotitalouksille ja yrityksille, jotka ovat kaikkein altteimpia energian hinnannousuille, sekä Ukrainasta pakeneville ihmisille, on katsottava jäävän Viron elpymis- ja palautumissuunnitelman soveltamisalan ulkopuolelle siitä huolimatta, että Viron ennakoidaan käyttävän elpymis- ja palautumistukivälineestä saatavaa tukea, jota ei makseta takaisin, elpymistä tukevien lisäinvestointien rahoittamiseen myös vuonna 2023.

”Ei merkittävää haittaa” -periaate

- (31) On odotettavissa, että muutetussa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa, mukaan lukien REPowerEU-luku, varmistetaan asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan d alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.4 mukaisesti, että siihen sisältyvien uudistusten ja investointihankkeiden täytäntöönpanotoimenpiteistä ei aiheudu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/852¹ 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa (”ei merkittävää haittaa” -periaate) ympäristötavoitteille (luokitus A).

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2020/852, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2020, kestävästä sijoittamisesta helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta (EUVL L 198, 22.6.2020, s. 13).

- (32) Muutetussa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa arvioidaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisuutta noudattaen menetelmää, joka on esitetty komission tiedonannossa ”Tekniset ohjeet ’ei merkittävää haittaa’ -periaatteen soveltamiseksi elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen mukaisesti”¹ annetuissa teknisissä ohjeissa. Arviointi on tehty järjestelmällisesti kunkin muutetun uudistuksen ja investoinnin osalta noudattaen kaksivaiheista lähestymistapaa. Arvioinnissa todetaan kaikkien muutettujen toimenpiteiden osalta, että joko merkittävän haitan riskiä ei ole, tai jos riski on havaittu, sen osoittamiseksi, että merkittävää haittaa ei aiheudu, on toteutettu yksityiskohtaisempi arviointi. Viro on raportoinut uusien toimenpiteiden, mukaan lukien REPowerEU-luvussa esitetyt toimenpiteet, yksityiskohtaisesta arvioinnista. Yksikään REPowerEU-luvussa esitetyistä toimenpiteistä ei edellyttänyt poikkeusta ”ei merkittävää haittaa” -periaatteesta. Tarvittaessa ”ei merkittävää haittaa” -arvioinnin vaatimukset on sisällytetty toimenpiteen suunnitteluun ja täsmennetty toimenpiteen välitavoitteessa tai tavoitteessa. Toimitettujen tietojen perusteella voidaan päätellä, että yksikään toimenpide ei aiheuta asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille.

REPowerEU-tavoitteiden edistäminen

- (33) Asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan d a alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.12 mukaan REPowerEU-luvun odotetaan edistävän tuloksellisesti ja suuressa määrin (luokitus A) energiaturvallisuutta, unionin energiahuollon monipuolistamista, uusiutuvan energian käyttöönoton ja energiatehokkuuden lisäämistä, energian varastointikapasiteetin lisäämistä tai tarvittavaa riippuvuuden vähentämistä fossiilisista polttoaineista ennen vuotta 2030.

¹ EUVL C 58, 18.2.2021, s. 1.

- (34) REPowerEU-lukuun sisältyvien toimenpiteiden täytäntöönpanon odotetaan edistävän erityisesti asetuksen (EU) 2021/241 21 c artiklan 3 kohdan b ja e alakohdan tavoitteiden tukemista. Uusiutuvan energian hankkeiden lupamenettelyihin liittyvällä uudistuksella ja kestävää biometaania koskevalla toimenpiteellä edistetään kyseisen asetuksen 21 c artiklan 3 kohdan b alakohdan tavoitetta eli unionin energiahuollon monipuolistamista lisäämällä uusiutuvan energian osuutta ja vauhdittamalla sen käyttöönottoa sekä lisäämällä kestävän biometaanin tuotantoa ja käyttöä. Investoinneilla sähköverkkoon pyritään saavuttamaan kyseisen asetuksen 21 c artiklan 3 kohdan e alakohdan tavoite, joka koskee tarvittavaa riippuvuuden vähentämistä fossiilisista polttoaineista ennen vuotta 2030, parantamalla energian sisäistä siirtoa ja poistamalla jakelun pullonkaulat sekä nopeuttamalla uusiutuvien energialähteiden liittämistä verkkoon.
- (35) REPowerEU-toimenpiteet ovat johdonmukaisia kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen ja uusiutuvien energialähteiden osuuden kasvattamiseen tähtäävän Viron politiikkakehyksen kanssa. Lisäksi toimenpiteillä vahvistetaan alkuperäiseen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyviä toimenpiteitä, jotka koskevat energian varastointia, sähköverkon vahvistamista ja uusiutuvan energian edistämistä teollisuusalueilla, sillä ne johtavat lopulta uusiutuvan energian osuuden kasvuun.
- (36) REPowerEU-toimenpiteissä keskitytään näin ollen erittäin voimakkaasti uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoon ja niiden liittämiseen sähköverkkoon, minkä ansiosta Viro voi kasvattaa kotimaisten energialähteiden osuutta energialähteiden yhdistelmässään. Tämä vähentää polttoainelähteiden tuontitarvetta ja parantaa näin maan energiaturvallisuutta.

Toimenpiteet, joilla on rajatylittävä tai useita maita kattava ulottuvuus tai vaikutus

- (37) Asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan d b alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.13 mukaisesti REPowerEU-lukuun sisältyvillä toimenpiteillä odotetaan olevan suuressa määrin (luokitus A) rajatylittävä tai useita maita kattava ulottuvuus tai vaikutus. Kaikilla REPowerEU-lukuun sisältyvillä kolmella toimenpiteellä ja siten kaikilla sen arvioiduilla kustannuksilla on muutetussa asetuksessa (EU) 2021/241 tarkoitettu rajatylittävä tai useita maita kattava ulottuvuus tai vaikutus. REPowerEU-lukuun sisältyvillä toimenpiteillä edistetään suoraan uusiutuvan energian tuotantoa ja uusiutuvien energialähteiden liittämistä verkkoon. Näin ollen ne vähentävät osaltaan riippuvuutta fossiilisista polttoaineista ja vähentävät energian kysyntää, minkä vuoksi niillä katsotaan olevan myönteinen rajatylittävä vaikutus, kuten komission REPowerEU:n yhteydessä antamissa ohjeissa todetaan.

Vihreän siirtymän edistäminen, luonnon monimuotoisuus mukaan lukien

- (38) Muutettu elpymis- ja palautumissuunnitelma, mukaan lukien REPowerEU-luku, sisältää asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan e alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.5 mukaisesti toimenpiteitä, joilla suuressa määrin (luokitus A) edistetään vihreää siirtymää, luonnon monimuotoisuus mukaan luettuna, tai siitä johtuviin haasteisiin vastaamista. Ilmastotavoitteita tukevat toimenpiteet ovat määrältään 59,4 prosenttia elpymis- ja palautumissuunnitelman kokonaismäärärahoista ja 77,6 prosenttia REPowerEU-luvun toimenpiteiden arvioiduista kokonaiskustannuksista asetuksen (EU) 2021/241 liitteessä VI vahvistetun menetelmän mukaisesti laskettuna. Kuten kyseisen asetuksen 17 artiklassa edellytetään, muutettu elpymis- ja palautumissuunnitelma, mukaan lukien REPowerEU-luku, on johdonmukainen vuosien 2021-2030 kansalliseen energia- ja ilmastosuunnitelmaan sisältyvien tietojen kanssa.

- (39) Viron alkuperäiseen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyneiden yritysten vihreää siirtymää, energiaa ja energiatehokkuutta sekä kestäväää liikennettä koskevien komponenttien toimenpiteiden lisäksi muutettuun elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy toimenpiteitä, jotka koskevat energiatehokkuutta, energian varastointia ja sähköverkon vahvistamista. Uusilla toimenpiteillä Viro painottaa tuulienergian käyttöönoton esteiden poistamista ja kannustaa yrityksiä ottamaan käyttöön uusiutuvia energialähteitä. Monikäyttöistä saasteidentorjunta-alusta koskevan investoinnin lisääminen asettaa etusijalle myös luonnon monimuotoisuuden, jota alkuperäisessä elpymis- ja palautumissuunnitelmassa ei katettu nimenomaisesti.
- (40) Viron elpymis- ja palautumissuunnitelman REPowerEU-luvun toimenpiteillä edistetään vuoteen 2030 ulottuvien unionin ilmastotavoitteiden saavuttamista ja EU:n vuodelle 2050 asettama ilmastoneutraaliustavoitetta, koska niillä pyritään toisaalta kannustamaan uusiutuvan energian laajempaan käyttöönottoon ja toisaalta kehittämään kestävän biokaasun ja kestävän biometaanin tuotantoa erityisesti paikallisista resursseista. Tarkemmin sanottuna Viro on suunnitellut komponentin 8 puitteissa toimenpiteitä, joilla helpotetaan uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa, lisätään uusiutuvan energian tuotannon pääsyä sähköjakeluverkkoon ja lisätään kestävän biometaanin tuotantoa ja käyttöönottoa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001¹ mukaisesti.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 82).

- (41) Näillä toimenpiteillä on pysyvä vaikutus, sillä ne nopeuttavat fossiilisista polttoaineista luopumista ja edistävät siirtymistä kestäväan uusiutuvan energian järjestelmään Virossa. Ne vähentävät merkittävästi Virossa käytetyn energian kasvihuonekaasuintensiteettiä ja edistävät siten vuoteen 2030 ulottuvia unionin ilmastotavoitteita ja unionin tavoitetta saavuttaa ilmastoneutraalius vuoteen 2050 mennessä.
- (42) Kun otetaan huomioon Viron elpymis- ja palautumissuunnitelman enimmäisrahoitusosuuden pienentyminen ja uusien vihreää siirtymää edistävien toimenpiteiden sisällyttäminen, elpymis- ja palautumissuunnitelman ilmatorahoitusosuus on kasvanut 41,5 prosentista 59,4 prosenttiin.

Digitaalisen muutoksen edistäminen

- (43) Muutettu elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan f alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.6 mukaisesti toimenpiteitä, joilla suuressa määrin edistetään digitaalista muutosta tai siitä johtuviin haasteisiin vastaamista. Digitaalisia tavoitteita tukevat toimenpiteet ovat määrältään 24,1 prosenttia muutetun suunnitelman kokonaismäärärahoista asetuksen (EU) 2021/241 liitteessä VII vahvistetun menetelmän mukaisesti laskettuna.
- (44) Digitaalisen muutoksen edistämistä koskeva myönteinen arvio, joka esitettiin lokakuun 29 päivänä 2021 annetussa neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä, pysyy voimassa. Muutettuun elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy pieniä muutoksia neljään digitaalista muutosta koskevaan toimenpiteeseen, eikä siihen sisälly uusia digitaalista muutosta edistäviä toimenpiteitä.

- (45) Kun otetaan huomioon Viron elpymis- ja palautumissuunnitelman enimmäisrahoitusosuuden pienentyminen, elpymis- ja palautumissuunnitelman digitaalista muutosta koskeva rahoitusosuus, lukuun ottamatta REPowerEU-lukua 21 c artiklan 5 kohdan mukaisesti, on kasvanut 21,5 prosentista 24,1 prosenttiin.

Seuranta ja täytäntöönpano

- (46) Muutetussa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa, mukaan lukien REPowerEU-luku, ehdotetut järjestelyt ovat asianmukaisia (luokitus A) takaamaan asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan h alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.8 mukaisesti elpymis- ja palautumissuunnitelman, myös suunnitellun aikataulun, välitavoitteiden ja tavoitteiden ja niihin liittyvien indikaattoreiden, tuloksellisen seurannan ja täytäntöönpanon.
- (47) Viron elpymis- ja palautumissuunnitelmaan ehdotettujen muutosten luonne ja laajuus eivät vaikuta elpymis- ja palautumissuunnitelman tehokasta seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevaan aiempaan arviointiin. Välitavoitteet ja tavoitteet, jotka liittyvät muutettuihin toimenpiteisiin, mukaan lukien REPowerEU-luvun toimenpiteet, ovat selkeitä ja realistisia, ja kyseisille välitavoitteille ja tavoitteille ehdotetut indikaattorit ovat merkityksellisiä, hyväksyttäviä ja luotettavia.

Kustannukset

- (48) Elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioitujen kokonaiskustannusten määrän perustelut, jotka on esitetty muutetussa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa, mukaan lukien REPowerEU-luku, ovat jossakin määrin (luokitus B) asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan i alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.9 mukaisesti kohtuulliset ja uskottavat ja kustannustehokkuusperiaatteen mukaiset sekä oikeassa suhteessa odotettuihin kansallisiin taloudellisiin ja sosiaalisiin vaikutuksiin.

- (49) Toimitettujen tietojen mukaan uusien investointien ja REPowerEU-toimenpiteiden kustannusarvioiden arviointi osoittaa, että useimmat kustannukset ovat kohtuullisia ja uskottavia, vaikka näyttö osoittaa, että laskelmien yksityiskohtaisuus ja perusteellisuus vaihtelevat. Joissain tapauksissa yksityiskohtaiset tiedot kustannusarvioiden taustalla olevista menetelmistä ja oletuksista olivat rajallisia, osittain toimenpiteiden uutuuden vuoksi, tai epäselviä, mikä esti luokituksen A antamisen tästä arviointikriteeristä. Lisäksi muutettujen toimenpiteiden kustannusarvioiden muutokset olivat perusteltuja ja oikeasuhteisia, ja näin ollen näiden kustannusarvioiden kohtuullisuus ja uskottavuus ei muuttunut verrattuna alkuperäiseen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan. Muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioidut kokonaiskustannukset ovat kustannustehokkuusperiaatteen mukaiset ja oikeassa suhteessa odotettuihin kansallisiin taloudellisiin ja sosiaalisiin vaikutuksiin.

Elpymis- ja palautumissuunnitelman johdonmukaisuus

- (50) Muutettuun elpymis- ja palautumissuunnitelmaan, mukaan lukien REPowerEU-luku, sisältyy jossakin määrin (luokitus B) asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan k alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.11 mukaisesti toimenpiteitä, joilla toteutetaan uudistuksia ja julkisia investointihankkeita johdonmukaisina toimina.

- (51) Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan tehdyt muutokset ovat johdonmukaisia kunkin komponentin sisällä, ja eri komponenttien välillä on temaattisia kytköksiä ja synergioita; tämä koskee erityisesti komponentteja, jotka liittyvät vihreään siirtymään ja uutena lisättyyn REPowerEU-lukuun. REPowerEU-lukuun sisältyvillä toimenpiteillä on parannettu johdonmukaisuutta entisestään vahvistamalla alkuperäisen elpymis- ja palautumissuunnitelman toimenpiteitä, jotka koskevat energian varastointia, sähköverkon vahvistamista ja uusiutuvan energian edistämistä teollisuusalueilla. REPowerEU-toimenpiteet koostuvat erityisesti uudistuksesta ja investoinneista, joilla pyritään lisäämään uusiutuvan energian tuotantoa ja uusiutuvien energialähteiden liittämistä verkkoon. Toimenpidettä, jolla tuetaan yksityisasuntojen energiatehokkuutta parantavia kunnostuksia, on myös laajennettu merkittävästi alkuperäiseen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan verrattuna. Uusi investointi, jolla tehostetaan merituulivoiman kehittämistä, liittyy kiinteästi olemassa oleviin toimenpiteisiin uusiutuvan energian osuuden lisäämiseksi, ja sen pitäisi johtaa tuulivoimaloiden korkeusrajoitusten poistamiseen Riianlahdella ja kolmella saarella, mikä vapauttaisi Viron merituulivoimapotentialiaa. Uudella terveydenhuollon infrastruktuuria koskevalla investoinnilla varmistetaan, että terveydenhuollon parempi saatavuus, jota käsitellään alkuperäisessä elpymis- ja palautumissuunnitelmassa, on turvattu myös jatkossa. Toisaalta eräitä alkuperäisen elpymis- ja palautumissuunnitelman johdonmukaisuuteen liittyviä rajoituksia ei kuitenkaan ole käsitelty. Muutettu elpymis- ja palautumissuunnitelma on kaiken kaikkiaan vahvempi investointien kuin uudistusten osalta, eikä elpymis- ja palautumissuunnitelman sosiaalista ulottuvuutta ole lujitettu. Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan ei sisälly konkreettisia toimia öljyliuskeen käytöstä luopumiseksi asteittain, vaan ne on tarkoitus vahvistaa energia-alan kansallisessa kehityssuunnitelmassa vasta vuoden 2025 lopulla, eikä elpymis- ja palautumissuunnitelmaan ole lisätty laajempia uudistuksia, kuten vihreää verotusta.

Mahdolliset muut arviointikriteerit

- (52) Komissio katsoo, että Viron esittämät muutokset eivät vaikuta elpymis- ja palautumissuunnitelman myönteiseen arvioon, joka lokakuun 29 päivänä 2021 annetussa neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä esitettiin elpymis- ja palautumissuunnitelman merkityksellisyydestä, vaikuttavuudesta, tehokkuudesta ja johdonmukaisuudesta 19 artiklan 3 kohdan c, g ja j alakohdassa vahvistettuihin arviointikriteereihin nähden.

Kuulemismenettely

- (53) Valmistellessaan muutettua elpymis- ja palautumissuunnitelmaa, mukaan lukien REPowerEU-luku, Viro sai tukea Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/240¹ nojalla (hankkeen otsikko ”Tuki REPowerEU:lle”). Sidosryhmät olivat kattavasti mukana valmisteltaessa raporttia, jossa annettiin panos REPowerEU-toimenpiteiden suunnitteluun.
- (54) Muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman, mukaan lukien REPowerEU-luku, täytäntöönpanossa kuullaan sidosryhmiä kutakin toimenpidettä koskevien asiaankuuluvien täytäntöönpanosäädösten hyväksymiseksi ja pidetään ne säännöllisesti ajan tasalla elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon edistymisestä Viron vuotuisessa tapahtumassa, jossa käsitellään Viron elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanoa. Asianomaisten toimijoiden sitoutumisen varmistamiseksi on olennaisen tärkeää, että kaikki asianomaiset paikallisviranomaiset ja sidosryhmät, työmarkkinaosapuolet mukaan lukien, osallistuvat muutettuun elpymis- ja palautumissuunnitelmaan, mukaan lukien REPowerEU-luku, sisältyvien investointien ja uudistusten täytäntöönpanoon niiden toteutuksen alusta loppuun.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/240, annettu 10 päivänä helmikuuta 2021, teknisen tuen välineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 1).

Myönteinen arvio

- (55) Koska komissio antaa muutetusta elpymis- ja palautumissuunnitelmasta, mukaan lukien REPowerEU-luku, myönteisen arvion todeten, että elpymis- ja palautumissuunnitelma täyttää tyydyttävästi asetuksessa (EU) 2021/241 vahvistetut arviointikriteerit, tässä päätöksessä olisi kyseisen asetuksen 20 artiklan 2 kohdan ja liitteen V mukaisesti vahvistettava muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman, mukaan lukien REPowerEU-luku, täytäntöönpanemiseksi tarvittavat uudistukset ja investointihankkeet, asiaankuuluvat välitavoitteet, tavoitteet ja indikaattorit sekä määrä, jonka unioni asettaa saataville muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman, mukaan lukien REPowerEU-luku, täytäntöönpanoa varten rahoitustukena, jota ei makseta takaisin.

Rahoitusosuus

- (56) Viron muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman, mukaan lukien REPowerEU-luku, kokonaiskustannukset ovat arviolta 953 330 000 euroa. Koska muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman, mukaan lukien REPowerEU-luku, arvioitujen kokonaiskustannusten määrä on suurempi kuin Viron käytettävissä oleva päivitetty enimmäisrahoitusosuus, Viron muutetulle elpymis- ja palautumissuunnitelmalle, mukaan lukien REPowerEU-luku, myönnettävän rahoitusosuuden, joka lasketaan 11 artiklan mukaisesti, olisi oltava yhtä suuri kuin Viron muutettuun elpymis- ja palautumissuunnitelmaan, mukaan lukien REPowerEU-luku, käytettävissä olevan rahoitusosuuden kokonaismäärä. Tämä määrä on 953 184 800 euroa.

- (57) Viro esitti 28 päivänä helmikuuta 2023 asetuksen (EU) 2021/241 21 a artiklan 5 kohdan nojalla komissiolle pyynnön kyseisen asetuksen 21 a artiklan 1 kohdassa tarkoitetun tulon osoittamisesta; kyseinen tulo jaetaan jäsenvaltioiden kesken asetuksen (EU) 2021/241 liitteessä IV a esitettyssä menetelmässä esitettyjen indikaattoreiden perusteella. REPowerEU-lukuun sisältyvien asetuksen (EU) 2021/241 21 c artiklan 3 kohdan b–f alakohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden arvioidut kokonaiskustannukset ovat 90 040 000 euroa. Koska tämä määrä on suurempi kuin Viron käytettävissä oleva jako-osuus, täydentävän rahoitustuen, jota ei makseta takaisin, olisi oltava samansuuruinen kuin jako-osuus. Tämä määrä on 83 297 553 euroa.
- (58) Lisäksi Viro toimitti 28 päivänä helmikuuta 2023 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1755¹ 4 a artiklan mukaisesti perustellun pyynnön siirtää brexit-mukautusvarauksesta tukivälineeseen koko sen alustava jako-osuus, joka on 6 615 616 euroa. Kyseinen määrä olisi asetettava saataville REPowerEU-luvussa esitettyjen uudistusten ja investointien tukemiseen täydentävänä rahoitustukena, jota ei makseta takaisin.
- (59) Viron saataville asetettavan rahoitusosuuden olisi oltava 953 184 800 euroa.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1755, annettu 6 päivänä lokakuuta 2021, brexit-mukautusvarauksen perustamisesta (EUVL L 357 8.10.2021, s. 1).

- (60) Viro on pyytänyt REPowerEU-luvun täytäntöönpanoa varten seuraavaa rahoitusta:
6 615 616 euron siirtäminen brexit-mukautusvarauksen alustavasta jako-osuudesta ja
83 297 553 euron siirtäminen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY¹
mukaisesta päästökauppajärjestelmästä saatavista tuloista.
- (61) Kyseisten määrrien osalta Viro pyysi 9 päivänä maaliskuuta 2023 asetuksen (EU) 2021/241
21 d artiklan nojalla ennakkomaksua, joka on 20 prosenttia haetusta rahoituksesta.
Kyseinen ennakkorahoitus olisi käytettävissä olevien varojen rajoissa asetettava Viron
saataville asetuksen (EU) 2021/241 23 artiklan 1 kohdan nojalla tehtävän komission ja
Viron välisen sopimuksen mukaisesti sillä edellytyksellä, että kyseinen sopimus tulee
voimaan.
- (62) Lokakuun 29 päivänä 2021 annettu neuvoston täytäntöönpanopäätös olisi näin ollen
muutettava vastaavasti. Selkeyden vuoksi kyseisen täytäntöönpanopäätöksen liite olisi
korvattava kokonaan,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 275 25.10.2003, s. 32).

1 artikla

Muutetaan Viron elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä 29 päivänä lokakuuta 2021 annettu neuvoston täytäntöönpanopäätös seuraavasti:

- 1) korvataan 1 artikla seuraavasti:

”1 artikla

Elpymis- ja palautumissuunnitelman arvion hyväksyminen

Hyväksytään asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdassa säädettyjen kriteerien perusteella arvio Viron muutetusta elpymis- ja palautumissuunnitelmasta. Tämän päätöksen liitteessä esitetään elpymis- ja palautumissuunnitelmaan kuuluvat uudistukset ja investointihankkeet, elpymis- ja palautumissuunnitelman seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat järjestelyt ja aikataulu, asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet, indikaattorit, jotka liittyvät suunniteltujen välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamiseen, sekä järjestelyt, joiden mukaisesti komissio saa rajoittamattomasti käyttöönsä merkitykselliset taustatiedot.”;

2) korvataan 2 artiklan 1 ja 2 kohta seuraavasti:

”1. Unioni asettaa Viron saataville 953 184 800 euron* suuruisen rahoitusosuuden tukena, jota ei makseta takaisin. Kyseinen rahoitusosuus sisältää seuraavat:

1. 759 545 893 euroa, jotka asetetaan saataville niin, että oikeudelliset sitoumukset voidaan tehdä viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022;
 2. 103 725 738 euroa, jotka asetetaan saataville niin, että oikeudelliset sitoumukset voidaan tehdä 1 päivän tammikuuta 2023 ja 31 päivän joulukuuta 2023 välisenä aikana;
 3. 83 297 553 euroa** asetuksen (EU) 2021/241 21 a artiklan 6 kohdan mukaisesti yksinomaan kyseisen asetuksen 21 c artiklassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin lukuun ottamatta 21 c artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä;
 4. 6 615 616 euroa, jotka siirretään brexit-mukautusvarauksesta tukivälineeseen.
2. Komissio asettaa unionin rahoitusosuuden Viron saataville erissä tämän päätöksen liitteen mukaisesti. Rahoitusosuudesta 126 008 898 euroa asetetaan saataville ennakkomaksuna asetuksen (EU) 2021/241 13 artiklan mukaisesti.

Rahoitusosuudesta 17 982 634 euroa asetetaan saataville ennakkomaksuna asetuksen (EU) 2021/241 21 d artiklan mukaisesti. Komissio voi maksaa kyseisen ennakkorahoituksen enintään kahdessa osassa.

Komissio voi maksaa ennakkomaksun ja avustuserät yhdellä kertaa tai useammassa erässä. Erien suuruus riippuu rahoituksen saatavuudesta.

-
- * Tämä määrä vastaa määrärahoja sen jälkeen, kun niistä on vähennetty Viron suhteellinen osuus asetuksen (EU) 2021/241 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista menoista, laskettuna kyseisen asetuksen 11 artiklassa vahvistetun menetelmän mukaisesti.
 - ** Tämä määrä vastaa määrärahoja sen jälkeen, kun niistä on vähennetty Viron suhteellinen osuus asetuksen (EU) 2021/241 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista menoista.”;

3) korvataan liite tämän päätöksen liitteessä olevalla tekstillä.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Viron tasavallalle.

Tehty ...

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja